

SLOVENSKI NAROD.

Izahja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakove velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrate 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svote izankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravništvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, t. i. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Cetinje 11. januarja.
Turška tvrđjava Bar (Antivari) se je Črnogorcem brez pogoja udala.

Carigrad 11. januarja. Listi poročajo, da porta Srbije nij v premirje vzela. — Odgovor Rusije na ponudbo premirja oficijalno še nij znan. Koliko bi imelo trajati, in pod kakimi uveti bi se sklenilo, nij še določeno.

Dunaj 11. januarja. „Fremdenblatt“ poroča: Nadvojvoda Rainer gre v Rim avstrijskega cesarja pri pogrebu kralja Viktorja Emanuela zastopati in ob enem novega kralja Humberta pri nastopanju na prestol pozdravit.

London 9. januarja. „Daily Telegraph“ poroča iz Šumle: Dunav je skoro čisto zamrznjen, le majhen stržén je še odprt. Pričakuje se, da bodo Rusi prijeli Ruščuk. Generalu Gurku je 3000 Bulgarov pomagalo pri njegovem prehodu čez Balkan. — Ceste v Erzerum so zdaj zaprte, mesto od vseh stranij cernirano.

Svištovo 8. januarja. Mehmed paša, poveljnik v Vidinu, je dal Srbom in Rumunom reči, da bode tvrđjavo do zadnjega moža branil, nazadnje pa, če bode moral, udal jo le ruskemu oficirju.

Nov turšk Sedan.

Včeraj nam je telegraf sporočil jedno največjih in za nas najveselejših novic. Slovansko orožje ima nov triumf zapisati v knjigo svoje vojne slave: Rusi so ujeli vso turško vojsko pri Šibki, 41 bataljonov, to je okolo 20.000 mož. To je druga pala Plevna! Da,

in še več, kajti padeč Plevne se je dolgo pričakoval, dolgo pripravljaj, a tu so Rusi naglo in odločno udarili in tako sijajno ter tako radikalno zmagali, da se moramo čudom čuditi.

Počakati moramo še natančnejših poročil o načinu in man vrih tega velikanskega vspeha. Isto tako ne moremo še denes vseh nasledkov tega uplenjenja preceniti: ali bodo pospeševali mir, ali bodo Ruse še bolj obodrilili, da bodo, nadaljevaje svoje delo udarec za udarcem, razdrolili vso turško uporno moč in mir diktirali v Carigradu.

To pa je jasno, da bode to novo strašno pobitje Turkov paničen strah vzbudilo mej njimi in njih prijatelji, da bode na novo osramotilo vse nemške in judovske prijatelje, kateri so nedavno nesramno prorokovali, kako bodo Rusi v Dunav vrženi, kako bode Slovanstvo za veke tepeno. Tudi kaj Angleži porekó se ne ve, a gotovo, da bode ta novica treščila mej nje kakor bomba.

Mi Slovanje pa se tega novega velicega vspeha slovanskega orožja tem bolj radujemo, čem britkejšé nam je bilo pred nedavnim poslušati in čitati strupena zabavljanja in pesimistična prorokovanja naših protivnikov. Prepričani smo, da bode Bog dal bratom Rusom enako srečo i na dalje, v jezo in ponižanje sovražnikov slovanske svobode in na slavo ter boljše bodočnost vsekoličnega slovanskega róda.

Vojska

O silnej zmagi ruskej pri Šibki govorimo v prvem članku. Pa komaj smo se slavnega čina bratov Rusov naradovali, dohaja nam denes, hvala Bogu, tudi od druge strani slovanskega bojišča lepa zmaga. Vrlí Črnogorci so po dolgem obleganji vzeli turško tvrđjavo Bar in posadka se jim je udala na milost in nemilost. Bar ali Antivari je, kakor

smo uže povedali, važno na morji ležeče mesto, šteje katic 5000 prebivalcev in ima morskopristanišče ali luko, ki bode dobro služila Črnogorcem, kadar jo iztrebijo, ker Turki so jo nalašč zablaiti pustili.

Novine, tudi sovražne, ne morejo načuditi se neutrudljivosti in vstrajnosti ruske vojske in ženjalnosti nje vodje, generala Gurka. Njegov prehod čez Balkan, ko je dal v sneg in led stopnice vsekavati, da je z vojsko dalje prišel čez strme gore, in po noči, ko je kanone z vrvmi ob drevje privezane nizdolu spuščal — primerjajo listi slavnemu prelazu Hanibalovemu čez Pireneje in Alpe.

Dopisnik „K. Z.“ je v Carigradu obiskal te dni odstavljenega turškega glavnega poveljnika Mehemet Alija. Ta mu je rekel, da naj boljše turško vojsko je imel Osman paša v Plevni, izšolane vajene vojake. — Po tem tacem so Rusi boljše turško vojsko uže polovili.

O Osman paši, brambovcu Plevne, poročajo ruski listi, da govori le turški. To zaradi tega navajamo, ker smo prej iz Vidina, iz turških taborov, povsod polno nemško-judovskih dopisov brali, kako se je ta in ta dopisnik bahal, da je govoril francosko z njim.

General-lajtenant J. D. Lazarev.

Ime generala Lazareva je uže davno znano na Kavkazu, kot ime zaslužnega generala, ki je mnogo storil za ukrotenje kavkaških gorcev. Tak bojevit general, kakoršnega se je brez dvoma pokazal Ivan Davidovič Lazarev, nikakor nij mogel ostati brez posla ob času, ko je Rusija po božjej previdnosti vzela na ramena rešenje krvavega iztočnega vprašanja, ki je uže tako dolgo zorelo. V številu družih, znanih po svojej vojnej izkušnosti, je bil prizvan tudi Lazarev, da se udeleži sedanje

Listek.

Črna gora.

(Spisal Gladstone, poslovenil A. K.)

(Dajje.)

Zapuščaje Črno goro, — kar se nij zgodilo, kakor se kaže, pred letom 1516, — je Jurij izročil višjo oblast metropolitu. Vladarstvo nad narodom se je zjedinjalo v rokah cerkovne oblasti in ta cerkovna vlada je trajala celih 336 let. Papeštvo v malem prizoru, prikazen ravno tako znamenita v mnogih obzirih, blagorodna po svojem začetku in po obrazu vladanja in dejanj. To označenje se zdi marsikomu smešno, a velikost delavnosti človeške in človeškega značaja ne zavisi v vsakem slučaju od razmer tekališča, na kojem se vrši delo in značaj projavlja. Ko dandenes popotnik obstane kedaj na Korintskej pečini

in se ozre čez zaliv, visočine Atenskega akropola, spominja se z začudenjem in ponosom, da je bil čas, ko so te male državice, po prostranstvu ne večje, kakor sedaj kaka fara v Ameriki, pretresale cel svet s svojimi čini in zapustile jih vsemu potomstvu v poduk.

Po junaštvu in neustrašljivosti v borbi se Črna gora more meriti z Maratonskimi in Termopilskimi junaki, da, zaubiti jih še nadkriji: sile in sredstva je imela ona veliko manj, kakor oni, sovražnik je pa veliko strašnej in pogumnej. V njenem svetu so predsedovali cerkovni vladike (dolga vrsta — okolo dvajset v treh stoletjih), podobno Mozesu, Jezusu-Navinu, Barahu ali sinu Jesejevemu, odgojeni v svetišču, — in pred vsemi so sami vodili narod v bitvo. Mnogi mej njimi so bili znameniti predstojniki. Posebno so se izkazali vladike iz rodu Njegušev, utrdivsega se v vlasti od 1687. leta. Tako vladanje

nema para: Kako malo je ono ponujalo lahkega življenja a toliko težkega truda in odgovornosti, da se v prostem zraku gora nihče nij za ono poganjaj in nikomur nij bilo povod da bi je rabil v zlo.

Do tega časa, pri prejšnjih 14 vladikah, so živeli Črnogorci, da nijso položili iz rok meča, kakor žive še zdaj. A ob tem času so redili v svojej sredi smrtne vrage, hujega kot vsak paša in turška armada, — kakor govore njih pisatelji. Nij dosti, da so vsi, ki sredi takega divjega življenja, izpolnjenega z raznimi bedami in nevarnostmi, nijso mogli tega prenašati, postali odstropniki in izdajalci: v samej sredi njih dežele, ob bregovih reke so živeli mej njimi izdajice, koje so oni tako velikodušno sprejeli zopet k sebi; ti ljudje nijso pretigali izdajskih razmer s Porto in vedno so bili pripravljani, spustiti po reki v notranjost dežele turške vojne ladije. Na ko-

vojne s Turčijo. A predno govorimo o njegovej službi v tej vojni, je potreba razložiti nekatere črtice iz njegovega prejšnjega življenja in delavnosti.

Lazarev se je rodil v mestu Šuši, Bakinske gubernije l. 1820. On je armeno-gregorijske vere. Odgojeval se je v šušinskem okrajnem učilišči. Dopolnivi devetnajsto leto, je stopil v vojno službo kot prostak v pehotni polk grofa Paskeviča (zdaj 84. pehotni polk Širvanski velikega kneza Nikolaja Konstantinoviča). Stal je polk takrat na Kavkazu. Uže iz tega čitatelji uvidijo, da Ivan Davidovič nij navadna oseba. Takih junakov, ki začnejo življenje z najnižjo stopinjo občne lestvice in priplezajo do vrha z lastnim talentom, takih mož nij mnogo. Vredni so taki, da obrača občinstvo na-nje pozornost in jih časti, ne samo zato, ker so redka prikazen, ker to se uže samo ob sebi razume, marveč zato, ker oni se svojim življenjem, se svojo nepoplačnostjo duha, z energičnim in stanovitim sledenjem izbranega si cilja kažejo slabotnim in malodušnim, da človeka ne more zvezati nobena družba, nobena zapreka, nobena pregrada, če ima le v sebi duhovno moč.

Ivan Davidovič se je udeleževal vojen od 1841. l. do 1861. leta in vselej je bil z vso dušo predan vojni službi, posvetil jej je ves svoj čas in nij štedil svojih močij. V bitvi z gori pri odhodu iz aula okolo Svitinskih vrtov je bil obstreljen Lazarev s kroglo iz puške v levo roko. Pri naskoku blizu sela Meskindži mu je krogla prestrigla vrat pri strau, kamen ga je zadel na glavo in druga krogla zopet v roko. Vse svoje rede in časti, od podčastništva naprej, je prejel edino le za odlikovanja v boji. Ko je bil še v nižji službi je bil počasten z redom sv. Jurija. Dalje ima on zlato sabljo z napisom „za hrabrost“. Postavljen je bil uže na važna službena mesta; tako je 1850. leta Lazarev upravljal Martulinsko hanstvo, dalje čez štiri leta Darhinski okrog; zapovedoval je nad vojsko v srednjem Dagestanu, je bil tam načelnik uprave, je komandoval 21. pehotno divizijo, in l. 1866 je postal načelnik kot general-lajtenant, ter od leta 1868 služi on pri kavkaškej armadi. V sedanji vojni v Malej Aziji se je on posebno odlikoval 15. oktobra, ko je bil tepen Muktarpaša na Aladžinskih višinah, za kar je prejel red sv. Jurija tretje stopinje.

Pri vzetji Karsa je bilo generalu Lazarevu izročeno paziti, kako se izvršuje naskok,

a omeniti se mora, da je načrt naredil sam Loris Melikov.

Za označenje generala Lazareva naj navedemo tu njegov razgovor s starejim adjutantom korpusnega štaba, kapitanom Č., ki je bil poslan k generalu ob času bolezni polkovnika Malami, načelnika njegovega štaba.

„Dolžen sem vam naznaniti,“ je rekel kapitanu general, „da odstopal ne bodem: če ne vzamem fortov zjutraj, bom naskakoval do večera, če ne vzamem zvečer, bom nadaljeval do družega jutra.“

S tako odločnostjo in smelostjo se je lahko trdno nadejati vspeha. In lahko se ume, da tak mož, ki je postal iz prostega vojaka general-lajtenant, nij samo mnogo skušil, ampak mu mora uže prirojeno biti junaštvo.

Iz ruske „Njive“.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. januarja.

Zakaj je grof *Andrassy* dobil orden zlatega ovna? Ruska nemška „St. Pet. Ztg.“ si daje poročati, da zarad tega, ker se nij dal zapeljati od magjarske, francoske in angleške strani, da bi protirusko politiko vodil, ampak je stanovitno ostal. . .

Vnanje države.

Ruska „Agence“ poroča, da je *Turčija* dobila od vseh vlad svete, naj naravnost z Rusijo v dogovore stopi pa naj nobene pomoči ne pričakuje. — Ko bi jej bili Angleži uže leto prej dali tak svet, ne bi bilo vojne, temuč udala bi se bila na konferenci.

Kaj hoče *Anglija*, o tem je dosti glasov, a še vedno nič gotovosti. Rožljanje se sabljo se na enej strani nadaljuje, na drugej pa prvi možje gorko odsvetujejo od vsake vojske. Forster, bivši naučni minister, je zadnjo soboto v Bradfortu govoril o orientalneji politiki in rekel, da vojska se sme voditi le za brambo legitimnih interesov, sicer je največja pregreha. Nobene nevarnosti nij, da bi Rusija za sebe osvojila Carigrad, ker je vsa Evropa zoper to. Če bi bil Carigrad v nevarnosti, bi bila bolj dolžnost družih braniti ga, nego Anglije.

O *italijanskem* umrlem kralji Viktorju Emanuelu poročajo telegrami, da je duhovnika, ki ga je izpovedal in obhajal, prav vesel sprejel. Potem je govoril s svojo družino. — V Rimu so bile vse štacune zaprte. — Nekateri novine poročajo, da se je izpovedal od papeža poslanemu zakristanu papeške palače mgn. Marinelliju; tudi papežev domači prelat Cenni je bil pri njem.

Novi kralj Humbert pravi v svojej proklamaciji: Največja nesreča nas je zadela,

ustanovitelj edinosti italijanske je umrl. Jaz sem bil priča njegovega zadnjega dihleja, ki je narodu veljal. . .

Dopisi.

Iz *Cola* nad Vipavo 8. jan. [Izv. dop.]

Dne 7. t. m. smo imeli v našej občini volitev občinskega odbora, pri kateri je neka oseba tako agitirala, da, ako bi ne bili naši volilci vrli in pošteni, bilo bi se bati, da bi bila spravila omenjena oseba dovolj glasov v svojo mavho. Ali stvar se je drugače zasukala, kajti naši volilci so stali kakor skala in volili narodne može, do katerih imajo zaupanje, ne zmenivši se za dva ali tri litre za vsak glas, ki jih jim je gori omenjeni človek obetal, a vendar nij niti enega glasa ujel. Ko prvomestnik naznani, da je volitov dovršena, omenjena oseba gre iz sobe brez vsega glasa, z opranim kožuhom. Pa se nek poštenjak oglasi in pravi: „Zlaj je pa naša Plevna padla in naš Osman je srčno ranjen.“ Tedaj zapomnite si, da zaupanje se ne da za dva ali tri litre vina kupiti, ampak se je treba moža tudi v družih obzirih pokazati. Sicer pa vam, vrli volilci, ki nemate na prodaj svojih glasov in poštonja, ter je s tem rešena vaša čast, vam kličem: Živelci, le tako naprej!

Domače stvari.

— (Sedmi zvezek „slovenske knjižnice“), ki obsega Jurčičev roman „Cvet in sad“, je prišel na svetlo in se dobiva po 80 kr. (za dijake 70 kr.) v „narodnej tiskarni“ v Ljubljani. Naročnikom in onim, ki so se oglasili, pošlje se denes in jutri. Poslednjim nekaterim p. t. priporočamo ozirati se na zadnjo stran zavitka.

— (Dr. Schaffer) je zopet nekoliko zbolel in pri državnem zboru odpusta prosil.

— (Iz poslednje seje deželne odbora.) Gosp. Ad. Obrezi, posestniku v Cerknici, se pošlje zahvalno pismo za deželnemu muzeju darovanih, v gozdu blizu Cernice in Tržišča izkopanih, različnih bronastih starin. — Posvetovalo in sklenilo se je o predlogih in poročilih za prihodnji deželni zbor, in da se razpiše natečaj zarad oddaje deželnega gledališča za nemške predstave leta 1878/9. — Občini Novomeški se je dovolilo pobiranje 25% občinske priklade na direktne davke za 1878 l., — občinske priklade na direktne davke za 1878. l., — občini Kranjski pa pobiranje 20% občinske priklade na vžitnino.

nec se izpolni mera trpljenja. Danilo, prvi vladika iz hiše Njegušev, se da prevariti, da se spusti z gor v dolino Cete, na staro pepelišče prednikov na posvečenje cerkve: paša Skadarski mu je s kletvijo obetal, da se ga ne dotakne. Ne brigaje se za to, so ga pri samem posvečenju zgrabili, vrgli v ječo, mučili ga s trdimi pezami. Slednjič so ga dali na odkup za 3000 dukatov; bedni gorjanci so morali novce na posodo vzeti v Hercegovini. Vsi so se prepričali, da bo treba drugo struno napeti, da so varni v prihodnje; in to je bilo v resnici krvavo delo. Ono kaže, da je to po človeške naravi, ko jim nij bilo moč ubraniti se drugače nasilstva turškega, in ko nečejo zamenjati svoje vere, da jim ostane na izbiro le eno od obojega: ali postati sužnji, če hočejo biti ljudje, ali pa ohranivši svobodo, obrniti se v poludivji stan.

Sklenejo torej po noči pobiti do zadnjega vse odpadnike, razen tistih, ki se hočejo vr-

niti k veri svojih očetov. Zgodilo se je to l. 1702 in izbrana je bila noč na Rojstvo Kristusovo. Nij bilo obširno mesto dejanja, a dejanje je bilo strašno, in povest o njem, ki se je ohranila v starej narodnej pesni, kaže, da je vse delo bilo dovršeno v čuvstvu silnega verskega navdušenja, spominjajočem na mračno jarost Agamemnona in krvave dogodke starozavezne zgodbe.

„Nastopi sveti večer. Bratje Martinoviči zažigajo posvečene baklje. Goreče molijo oni k novorojenemu Bogu. Spraznivši čaše vina, zgrabijo za baklje, ter se spuste v nočno temo. Na vsakega Turka pride po pet maščevalcev. Kdor se ne prekriža, vsak se poseka do slednjega; kdor pa poljubi križ, tega zovejo brata in privedejo k vladiki. V Cetinjah je zbran ves narod in s pesnimi radosti rudečo zarjo Svetega dne: svobodna je postala vsa Črna gora.“

Vojska mej Črnogorci in Turki je trajala

vedno brez odmora in premirja, preminjaje je zdaj ta, zdaj drugi napadal, ali odbijal. Turci je silil, ustanoviti vrhovno oblast svojo s terjanjem „haradža“ t. j. davka, plačanega v naturi mesto vojne službe, in kaže se, da se je včasih Turkom posrečilo, obložiti odkrite pokrajine z davki. A tudi tukaj nij prenehala borba. Enkrat — pripoveduje pesen — se je nabiralec začel norca delati pri buri, da je mera premajhena. Črnogorec ga z isto mero kresne po črepinji, rekoč: „Tu imaš črnogorsko mero!“

A tudi Črnogorci se svoje strani so padali na Turke. Oni nijso nehali šteti se za postavne gospodarje razkošnih dolin, koje so bili prisiljeni odstopiti barbarju in opustošiteljne svoje napade so izvrševali v tej misli, da oni odvzamejo roparju samo del tega, kar je on njim pograbil. Tem napadom so se enako zoperstavili vladike in upravniki; s čudno umetnostjo se jim je posrečilo slednjič

— (Zveza z Dunajem) je za osobni vlak v tem hipu pretrgana, kakor „L. Ztg.“ poroča. Zarad snežnega viharja mej Dunajem in dunajskim Novim Mestom oni vlak ne vozi. Dolgo pa menda to ne bode trajalo.

— (V ljutomerskeje čitalnici) se začno denes, soboto 12. t. m., govori o „zgodovini slovenske literature“ in se bodo skozi nekaj tednov vsako soboto nadaljevali. K tem predavanjem vabi uljudno odbor.

— („Slovenskega učitelja“) zadnja številka se je — kar naznanjamo na nekatere reklamacije — zopet zavoljo preobloženja z drugimi tiskarskimi deli v Mariboru zakasnila, kar naj p. n. naročniki opravičiti izvolijo.

Odbor „učiteljskega društva za slov. Štajer“.

— (V idrijskeje okolici), tako se nam poroča, mrjó ljudje — mladi in stari — pogostoma na nevarni bolezn, vnetici v grlu (difteritis). Zbog tega pa se jako pogreša več in našega jezika dobro zmožen zdravnik, kakoršen je bil g. dr. Jenko.

— (V Trstu) so vsled smrti Viktorja Emanula bila gledališča 9. t. m. zaprta. To ima uže značaj demonstracije. To se ve, tržaški Italijanisi hočejo svoje italijanstvo tudi dejansko pokazati.

— (G. Luka Možina), misijonar iz severne Amerike, se je iz Janzabana in Rima, kjer je bil na božej poti, 8. t. m. zopet vrnil v Ljubljano.

— (Roparsk napad.) Iz Kamnika poroča tukajšen nemšk list, da sta se zadnjo soboto ob 7. zvečer dva gospodarja iz Gornjega Tuhinja iz Kamnika domov vozila. Četrta ure od Kamnika so jih napali na cesti trije lopovi. Prvi je hitro pognal, v družih sanéh pa je vozil se málinar Matevž Drolec; tega je jeden, v sani vsevíš se, za hrbet začel z nožem bosti. Na málinarjevo vpitje pride prvi voznik, bivši žandarm, sosedu na pomoč. Ta je imel revolver pri sebi, strelil, a ga ne zadel. Oba kmeta sta lopova prijela in ga hotela povezati, ali jima se je izvil. Drolec je na ranah umrl.

Razne vesti.

* (Pod snegom.) „Linzer Tagespost“ prinaša to-le žalostno dogodbo: Štirje drvarji so sekali in vlačili v šrajnbahskem gozdu drva in so tudi stanovali za ta čas v lesenej bajti ob strmini hriba. Po noči 30. decembra okolo polu noči pak se je pridrvil velik plaz in je kočó ter v njej speče štiri osebe drvil se soboj v dolino. Seveda je slabo poslopje pod silnim

polagoma uničiti jih v teku preteklega stoletja: dokler so trpeli to napadanje, je bilo nemogoče privedi narod iz divjega stanu; z naskoki se je rodila in redila v njem privada k roparstvu. To je kaj družega — pravo na zemljo; tukaj nij mogla imeti pomembe nobena davnost (zastarelost), ker je krvava tožba ponavljala se neprenehoma v teku dvanajstih kolen. Svojih pravov nijso Črnogorci na minuto zapustili in jih nikdar ne bodo zapustili.

Od 1710. leta so se včasih ruski in avstrijski carji posluževali pomoči Črnogorcev v vojni s Turki. Ravno tako so delali Angleži ob času vojne s Francozi in so s pomočjo Črnogorcev in ondotnih prebivalcev prisvojili si Boko in Kotor. Črnogorci nijso navezani k nobenej hvaležnosti k Angliji in Avstriji, in to še tem manj, ker je bilo to Avstriji po godi, da je Anglija pomagala pridobiti jej ta del, privojevan brez vsake njene udeležbe. Avstrija je namerjeno in z odločnostjo odrezala malej državici dostop

obteženjem se zrušilo in pod sabo pokopalo svoje prebivalce. Nu jeden njih nij nikakor izgubil zavesti ter je mej drčanjem nizdolu mirno opazoval, kaj se vse dogodi. Naposled. ko se je plaz v dolu ustavil, splazil se je bil srečno ven in, da-si v samej srajci ter spodnjih hlačah ter od mraza ves otrpnen, nij prej miroval, dokler nij izgrebel dveh svojih tovarišev izpod snežne gomile a tretjega zasledil, kajti tega nij bilo mogoče njemu samemu izkopati. Trije rešeni možaki so potem v temnej noči vsi zmrzli lazili po snegu do bližnje kočé, kamor so v 3. urah prispeli. Ondi je jeden pal v nezavest, a dva sta trdno za spala. Četrtega, ki je bil ostal še v snegu, izkopali so drvarji šele proti jutru izpod razvalin kočé ter snežne teže. Ta je najbolj poškodovan bil in mu je levo nogo zlomilo ter lopaticó zmečkalo. Vsi štirje so revni ljudje, mej njimi trije z ženami in otroci.

* (Ljudsko divjost) na Magjarskem zopet dovoljno dokazuje strašni dogodek, ki se je vršil na večer novega leta v občini Mako, kološkega okraja. Nekemu ondotnemu imovitemu kmetu se je bila, Bog si ga vedi po čegavej krivdi, vnela hiša. Vaščani, ki so prihiteli gasit, jeli so posumnjati nekega slaboglasnega fanta iz vasi, Valentina Čordeža, da je on zanetil požar. Razkačeno ljudstvo je kar na golo sumnjo pritiralo omenjenega človeka na pogorišče in pahnili so ga živega v ogenj. Pozneje, ko se mu je posrečilo uteči s pogorišča, hitela je vsa množica za njim in dohitelva ga, pobila ga je s kolmi do mrtvega. Preiskava je pokazala, da je umorjeni dobil deset smrtnih udarcev.

* (Mesečnica.) Bogata gospa v Parizu je jela pogrešati razne svoje dragocenosti ter kinč; vse to jej je zapored izginjevalo, da si nij nobedne svojih služnic posumnjala tatvine. Nje sin, oficir, pride mater obiskat in ona mu pove ter potoži svoje izgube. Ta je bil takoj pripravljen tatu izslediti. Ob jednej uri po noči je videl žensko plaziti se po hodniku — ustrelil in pri zasvitu strela je izpoznaval v njej svojo mater, ki je, v mesečnem stanji okoli tavajoč, nosila lepotičje in ga skrila v kot na mostovžu, kjer je družega dne našla tudi vse ono, kar je bila prej pogrešila.

* (Umrl) je te dni grof Palikao, zadnji vojni minister Napoleonovcev l. 1870.

* (Božično darilo.) Gospá nekega trgovca v Trstu bila je izrekla svojemu soprogu željo, da bi od njega rada za božič dobila jedno ali dve opici. Soprog, hoteč svojeje ženi ustreti, piše nekemu prijatelju svojemu v Ceylon, da mu pošlje 1 ali 2 opici. Pa kako se začudi, ko dobođe pred nekaterimi dnevi poziv, naj gre na parobrod, ki je baš došel iz orijenta in kjer čaka nanj 97 opic, 5 da jih je mej potom poginilo. Trgovec, ki je bil pisal po 1 ali 2 opici, označil je oni „ali“ kar s prvo črko in to je kupčijski prijatelj na

k morju in tudi večkrat pregradila Črnej gori mogočnost, dobivati po tej poti orožje in vojne priprave. Nasproti se pa Rusija, od časa Petra Velikega, nij samo posluževala uslug Črne gore za svoje namene, temuč tudi nij pozabila brigati se za interese črnogorske in pomagati vladikam z malo denarno podporo, koje je darežljivost sedanjega carja povišala do tritisoč funtov — (letna plača opravnika pri železnicah na Angleškem). Naj še dostavimo, da je Ludovik Napoleon — mora se misliti iz velikodušnega nagiba, — pečal se z osodo Črne gore in od svoje strani dodal tudi k dohodkom kneza, tako, da so oni v občnej zločnosti povišali se do takega zneska, kakoršnega potrebuje, da se preživi, premožen anglešk posestnik, in to morebiti pod pogojem, da ne igra za stavo, ne je divjačine in ne kupuje niti Severskega, niti družega angleškega porcelana.

(Dalje prib.)

Ceylonu vkupaj čital za 102, ter mu tudi vestno izpolnil zahtev.

Národno-gospodarske stvari.

Tržno poročilo

firme Jos. Pipan & Comp.

v Trstu dne 10. jan. 1878.

(Via Torrente št. 18.)

Ker noben človek ne ve, koliko časa bo še trajala vojska in kake dimenzije bode zavzela, trgovina od dne do dne bolj propada, vsled česar smo imeli v mescu decembru prav mnogo falimentov, mej katerimi so nekateri prav veliki in še nekoliko jih bode sledilo v tem letu, kajti v takem položaji popolnega nezaupanja mora pasti vse, kar je količkaj gnjilega in še celo dobre hiše bodo potegnene v vrtinec tega poloma. — Malih trgovcev falira pa vsak dan kakšen, tako, da skoro velja rek: „nulla dies sine falimentum“. — Nezaupanje je tako veliko, da se neče noben dober in varčen trgovec spuščati v večje poslove in da je sploh nastala velika tišina. — S tako lepo prospektivo začelo je leto 1878. — Mesec december je bil še nekaj, a prava kupčija se to še zmirom ne more imenovati. Kedaj bo boljše, tega bi nam ne mogel niti finančni minister povedati; a če bo še dolgo stvar tako naprej šla, nastati morajo še prav slabi časi.

Kava. — Fine baže blago pada v ceni, mej tem, ko se nizke sorte, posebno nova Rio, pri dobrih rastečih cenah vzdržujejo. — Kako se bodo cene premikale, nij lahko uginiti, a skoro gotovo ne bomo imeli dolgo časa nobenih znatnih sprememb. — Kava Rio velja od gl. 98 do 105, prav fina od gl. 107 do 110, zbrana od gl. 116 do 117. Malabar nat. od gl. 112 do 122, Malabar plant. od gl. 130 do 145, Ceylon nat. od gl. 100 do 120, Ceylon plant. od gl. 136 do 148.

Olje je zopet močno porastlo in nobeden ne veruje, da bi zopet kaj padlo. — Novega blaga ne dohaja skoro čisto nič, Dalmacija ga nij še niti enega soda poslala na naš trg. — Olja primanjkuje povsod, zatorej bomo imeli zmirom višje cene. — Finega namiznega olja se je plačala ena partija na ladiji po gl. 82 brez odbitka. — Navadno jedilno olje velja od gl. 58 $\frac{1}{2}$ do 59, fino od gl. 60 do 61, namizno navadno od gl. 70 do 71, fino od gl. 74 do 75, najfineše (Aix) od gl. 78 do 85, bombaževo (Koton) gl. 54, laneno gl. 45.

Sadje — pada močno, ker primanjkuje inostranske naročbe vsled kakovosti. — Rožiči I. veljajo gl. 10, smokve (fige) v venci gl. 19 $\frac{1}{2}$ do 20., dalmatinske v sodih gl. 14., pulješke gl. 16 $\frac{1}{2}$, Smirna sultan I. gl. 43, mandlji gl. 110 do 120, opaša gl. 21 do 23, rozine I. gl. 34 do 40, II. gl. 26 do 30.

Riž — italijanski je zopet nekoliko cenej postal, tedenca pa je dobra, ker so indijske sorte nekoliko porastle, in se slutí, da mora tudi ital. blago porasti. — Italijanski velja od gl. 20 $\frac{3}{4}$ do 25, Rangoon od gl. 17 $\frac{1}{2}$ do 18 $\frac{3}{4}$.

Mast — brez posla, cene so ostale skoro nespremenjene, če bo kaj več prašanja po tem blagu, mu bodo cene gotovo hitro poskočile. — Špeh ameriški v zabojih velja od gl. 53 $\frac{1}{2}$ do 55 $\frac{1}{2}$, mast amer. v sodih od gl. 61 do 63 $\frac{1}{2}$.

Petrolej. — V tem blagu ima naš trg največ poslovanja; cene se jako hitro spreminjajo, zjutraj se plača po eneje, popoldne po drugej ceni, zato nij čudno, če se vidijo v enem dnevu različne ponudbe. — Denes velja petrolej v sodih gl. 16 $\frac{1}{2}$ brez odbitka, in nij mogoče uginiti, če mu ne bo jutri uže druga cena. — Vendar pa so okolnosti take, da nij misliti na kako zdatno porastenje cen.

Domači pridelki. — Fižol gre dobro izpod rok, maslo pa je popolnem zanemarjeno. — Fižol cukrenec (cocks) gl. 13 $\frac{1}{2}$, bel gl. 13, bohinjec gl. 12 $\frac{1}{2}$, mandolon gl. 13, svitlorudeč gl. 11 kr. 85 do gl. 12, temnorudeč gl. 11, rujav gl. 11, kanarček gl. 13 $\frac{1}{2}$, zelen dolg gl. 11 $\frac{3}{4}$, do 12, kratek gl. 11 $\frac{1}{4}$ do 11 $\frac{1}{2}$, mešan gl. 9 $\frac{1}{2}$. Maslo prav lepo gl. 92 do 93. Koruza gl. 6 do 6 $\frac{1}{4}$, 116 funtov.

Dunajska borza 11. januarja.		
Enotni drž. dolg v bankovcih	63	70
Enotni drž. dolg v srebru	66	90
Zlata renta	74	70
1860 drž. posojilo	113	75
Akcije narodne banke	810	—
Kreditne akcije	221	25
London	119	10
Napol.	9	51
C. kr. cekini	5	62
Srebro	103	85
Državne marke	58	80

Naznanilo.

V čitalničneje restavraciji je na prodaj
bilijard

z vso pripravo, to je: 5 krogel od slonove kosti po 26 dekagr. težkih, 11 palic, 1 lepo stojalo za palice, 1 tabla s kroglicami za označitev igre in pokrov iz desk, s katerim spremeniš bilijard v mizo, kadar ga pokriješ.

Kupna cena je 120 gold. — Kedor si ga želi kupiti, naj se oglasi osebno ali pa pismeno pri podpisane.

Valentin Tavčar
v Sežani.

(7-1)

Umrlji v Ljubljani

od 8. do 9. januarja 1878:

Marijeta Jager, vdova konduktorja juž. železnice, 44 l., na sv. Petra cesti št. 35, za sušico. — Leopold Mrlak, privatnega uradnika otrok, 2 l., na starem trgu št. 9. za vodeno glavo.

Tujci.

10. januarja:

Pri **Slonu**: Kuntara iz Belovara. — Stenovec iz Zagorja. — Reich iz Šmartina. — Bauhaus iz Dunaja.
Pri **Maliči**: Megušar iz Gradca. — Ent emouth iz Dunaja. — Zor iz Kočevja. — Pipan iz Polhovega gradca. — Walter iz Dunaja. — Stuhec iz Litije. — Hofman iz Dunaja.
Pri **Zamoreli**: Levinger iz Kranja.

Naznanilo.

Likvidacijski odbor zavarovalne banke „SLOVENIJE“ v Ljubljani namerava dve bankini hiši v Ljubljani, to je:

a) hiša št. 24-7, pri zvezdnem drevoredu ležeča, in je po sodnijski cenitvi na 38.000 gold. cenjena, in

b) hiša št. 160, blizu južnega kolodvora ležeča, pod tera na leto 720 gold. nese, in je po sodnijski cenitvi na 9.000 gold. cenjena, po ofertnem potu prodati.

Ponudbe (oferte), katerim mora 5% vadiuma priloženih biti, sprejema gospod **Ivan Arko**, c. k. notar v Ljubljani,

do 15. februarja 1878,

kateri dan se bodo ponudbe odprle in pregledale.

Za sprejem jedne ali druge ponudbe, t. j. Ratification, si podpisani odbor pridržuje obrok 14 dni.

Na ponudbe brez 5% vadiuma se ne bode ozir jemalo.

Vadium nesprejetih ponudb se bode takoj vrnil.

V Ljubljani, 4. januarja 1878.

Likvidacijski odbor zavarovalne banke „Slovenije“ v Ljubljani.

(4-2)

Uljudna opozoritev!

Gospodarji J. Bittnerjeve lekarne v Glognici se trudijo, da bi p. t. občinstvo se svojimi naznanili prevarili na toliko, da bi se mislilo, ka je fabrikat, ki sluje pod imenom „Julij Bittnerjevega snežniškega zelišnega aloga,“ pravi ter oni snežniški zeliščni alog, ki je že 2 desetletji izpoznan za izvrstnega.

Ne morem zatorej tiho trpeti, da se izvrstni vapehi, katere je moj snežniški zeliščni alog pokazal pri prsni in pljučnih boleznih, na tako čudno drzovit način prevarljivo upotrebjavajo, tedaj si smatram za dolžnost, da sklicavajoč se na obznanilo občinskega zastopstva glogniškega od dne 27. januarja 1876, izrično povdarim, ka sem jaz, od leta 1855 počeniš, **Jedini prirjevalec** pravega snežniškega zelišnega aloga, in da je ta moj izdelek — da ne bi p. t. občinstvo se premotiti dalo — od 1. januarja 1876 samo pod naslovom

Wilhelmov snežniški zeliščni čaj

dobiti po lekarnah, ter da si more pravega vsak kupiti jedino pri meni ali mojih gospodih jemalcih, ki so spodaj navedeni.

Nadalje si usojam p. t. občinstvo se jedenkrat na to opozoriti, da, kdor želi to zdravilo kupiti, **izrično**

Wilhelmov snežniški zeliščni čaj

zahteva. (382-3)
Originalna steklenica velja **1 gld. 25 kr.** av. v. ter je dobiti pri jedinem prirjevalcu

Franji Wilhelmu,

lekarnarju v Neunkirchenu, v Nižnj Avstriji,

ter pri teh firmah:

Ljubljana: Peter Lassnik;

Beljak: Ferd. Scholz, lekarnar; Bolcan: F. Waldmüller, lekarnar; Borgo: Jos. Bettanini, lekarnar; Bruneck: J. G. Mahl, lekarnar; Briksen: Leonhard Staub, lekarnar; Celje: Baumbachova lekarna in F. Rauscher; Essek: J. C. v. Dienes, lekarnar; Frohnleiten: Vincenc Blumauer; Friesach: Anton Aichinger, lekarnar; Feldbach: Jos. König, lekarnar; Gradec: Wend. Trnkoczy, lekarnar; Gorica: A. Franzoni, lekarnar; Gospic: Valentin Vouck, lekarnar; Glina: Anton Haulik, lekarnar; Hall (Tirolsko): Leop. v. Aichinger, lekarnar; Inomost: Franc Winkler, lekarnar; Inichen: J. Stappf, lekarnar; Ivanc: Ed. Tollovič, lekarnar; Jaska: Aleks. Herzig, lekarnar; Celovec: Karel Klemenčič; Karlovec: A. E. Katkič, lekarnar; Kopivnica: Max. Werli, lekarnar; Kranj: Karel Savnik, lekarnar; Knittelfeld: Wilh. Vischner; Kindberg: J. S. Karinič; Linc: Franc v. Erlach, lekarnar; Maribor: Alojzij Kvandest; Meran: Wilhelm v. Perwerth, lekarnar; Mals: Lud. Pöll, lekarnar; Murau: Jan. Steyrer; Novomesto: Dom. Rizzoli, lekarnar; Ptuj: C. Girod, lekarnar; Postojna: J. A. Kupferschmidt, lekarnar; Peterwardein: R. Deodatovi dediči; Radgona: Caesar E. Andrieu, lekarnar; Roveredo: Richard Thales, lekarnar; Slov. Gradec: G. Kordik, lekarnar; Trbiž: Eugen Eberlin, lekarnar; Trst: C. Zanetti, lekarnar; Vukovar: A. Kraicsovics, lekarnar; Vinkovce: Friederich Herzig, lekarnar; Varaždin: Dr. A. Halter, lekarnar; Zagreb: Sig. Mittlbach, lekarnar; Zader: N. Androvič, lekarnar.

V Avstro-Ogerskeje in Nemčiji velecenjeni

Wilhelmov

antiartritični antirevmatični

kri čistilni čaj

za (380-3)

zimsko zdravljenje,

Jedino kri čistilno sredstvo z dobrim vspehom,

katero so preiskali, uporabili in za zdravilno priznali: c. kr. vladni svetnik in v. av. vsučiliščni profesor dr. E. Fenzl, vodja botaničnemu vrtu na Dunaji itd. itd., prof. Oppolzer, dr. Van Kloger v Bukareštu, dr. Rust na Dunaji, dr. Röder na Dunaji, dr. Ivan Müller, medicinski svetnik v Berlinu, dr. med. A. Grojen v Novem Jorku, dr. Raudnitz na Dunaji, dr. Hess v Berlinu, dr. Lehmann v Mošonju, dr. Werner v Vratislavi, dr. Malič v Grubisnem polji; praktični zdravniki: Hilger v Nachingu, Russeger v Abtenavu, Truchholz v Marzalyju, Jankovič v Nakofalvi in mnogi drugi zdravniki,

1. pri revmatičnih boleznih;
2. pri skrnini;
3. pri boleznih v spodnjih delih telesa, onih, ki mnogo sedé;
4. pri poveksanji in nagnétu jeter;
5. pri svrabu, osobito pri lišajih;
6. pri sifilitičnih boleznih;
7. predno kdo, ki trpi navedene bolezni, misli iti v kako rudninsko kopel;
8. namesto uporabe rudninskih kopelij zoper te bolezni.

Jedino pravi prireja

Franjo Wilhelm, lekarnar v Neunkirchenu.

Zavitek, razdeljen v 8 vzemkov, prirejen po zdravniku zapovedi, z navodom uporabi v raznih jezikih 1 gld., za kolek in povezavanje 10 kr.

Svarilo. Varovati se je nakupa ponarejanj ter naj zatorej vsak zahteva vedno le „Wilhelmov antiartritičen antirevmatičen kri čistilni čaj, ker so priredki, ki slujo samo pod imenom antiartritičnih antirevmatičnih kri čistilnih čajev, jedino ponarejeni ter jaz vedno svarim pred nakupavanjem tacih.

Da ugodim p. t. občinstvu, poslal sem in imajo pravi **Wilhelmov antiartritičen antirevmatičen kri čistilni čaj** tudi

Ljubljana: Peter Lassnik;

Beljak: Mat. Fürst; Borgo: Josip Bettanini, lekarnar; Bruck na Muri: Albert Langer, lekarnar; Bolcan: Franjo Waldmüller, lekarnar; Bruneck: J. P. Mahl; Belovar: Rud. Seeboda, lekarnar; Briksen: Leonhard Staub, lekarnar; Celje: Baumbach-ova lekarna in Franjo Rauscher; Cormons: Hermes Codolini, lekarnar; Celovec: Karl Klemenčič; Cortina: A. Cambuzzi; Deutschland: Müller-jevi dediči; Essek: J. C. von Dienes, lekarnar; Josip Pobetzky, lekarnar; Fürstenfeld: A. Schröckenfuss, lekarnar; Frohnleiten: V. Blumauer; Friesach: O. Russeheim, lekarnar; A. Aichinger, lekarnar; Feldbach: Josip König; lekarnar; Gorica: A. Franzoni, lekarnar; Gradec: Josip Burgleitner, lekarnar; Guttaring: S. Vatterl; Grubisnopolje: Josip Malich; Gospic: Valentin Vouck, lekarnar; Grafendorf: Josip Kaiser; Hermagor: Jos. M. Richter, lekarnar; Hall (Tirolsko): Leop. von Aichinger, lekarnar; Judenburg: F. Senekovitsch; Inichen: J. Stappf, lekarnar; Imst: Vilj. Deutsch, lekarnar; Ivanič: Ed. Tollovič, lekarnar; Karlovec: J. Benič, lekarnar; A. E. Katkič, lekarnar; Kindberg: J. Karinič, lekarnar; Kapfenberg: Turner, lekarnar; Knittelfeld: Vilj. Vischner, lekarnar; Kranj: Karl Savnik, lekarnar; Linc: Franjo pl. Erlach, lekarnar; Leoben: Ivan Peferschy, lekarnar; Maribor: Alois Quandest; Metlika: Alfred Matter, lekarnar; Müritzuschlag: Ivan Danjer, lekarnar; Murau: Ivan Steyrer; Mitrovica: A. Kerstenovitch; Mals: Ludvig Pöll, lekarnar; Novomesto: Dom. Rizzoli, lekarnar; Neumarkt (Stajersko): Karl Maly, lekarnar; Otočac: Edo Tomay, lekarnar; Postojna: Josip Kupferschmidt, lekarnar; Peterwardein: L. C. Junginger; Pliberg: Ivan Neusser, lekarnar; Požega: Ant. pl. Hegedüs, lekarnar; Prassberg: Ivan Tribuč; Ptuj: C. Girod, apoteker; Rottenmann: Franjo X. Ilting, lekarnar; Roveredo: Richard Thales, lekarnar; Samobor: F. Schwarz, lekarnar; Sebenico: Peter Beros, lekarnar; Slov. Bistrica: Adam pl. Putkowskij; Slov. gradec: G. Kordik, lekarnar; Jos. Kaligaritsch, lekarnar; Strassburg: J. V. Corton; St. Veit: Julian Rippert; Stainz: Valentin Timouschek; Semlin: D. Joannovicz-a sin; Spljet: Venatio pl. Prazio, lekarnar; Schlanders: B. Würstl, lekarnar; Trst: Jak. Seravallo, lekarnar; Trient: Ant. Santoni; Trbiž: Eugen Eberlin, lekarnar; Vukovar: A. Kraicsovits, lekarnar; Vinkovce: Fried. Herzig, lekarnar; Varaždin: Dr. A. Halter, lekarnar; Zagreb: Sig. Mittlbach, lekarnar; Senj: Josip Accurti, lekarnar; Zader: N. Androvič, lekarnar; Zlatar: Ivan N. Pospisil, lekarnar.